

Qarabağ münaqişəsi 2020-ci il də tarixin arxivlərinə gömülüdü. Həmin ilin payızında Hayastanın növbəti texribatı nəticəsinə başlayan və 44 gün davam edən Vətən müharibəsində Azərbaycan Ordusunun zəfəri ilə ədalet bərpa olundu. Hayastanın silahlı qüvvələri məğlubiyətə uğrayaraq 1990-ci illərdə zəbt etdikləri Azərbaycan ərazilərini tərk etməli oldular. Beləliklə, otuz ilə yaxın davam edən işğala son qoyuldu.

Əslində, bütün bu illər ərzində münaqişəni meydana çıxaran, problemin yaranmasına səbəb olan bəlli idi. Özgə torpaqlarında yoxdan bir dövlət qurmuş təcavüzkar ermənilərin, necə deyərlər, ağızlarında şirə yeri qalmışdı. Hər fürsədə mənfur xisətlərini bürüzə verərək Azərbaycan ərazilərində işğalçılıq siyasetini davam etdirməyə səy göstəriblər. Həm də zaman-zaman niyyətlərini həyata keçirmək üçün ən dəhşətli vasitələrə əl atıblar. Azərbaycanlılara qarşı soyqırımları törədiblər. XX əsrin sonuncu onilliyində də erməni təcavüzkarları minlərlə günahsız insanı ən ağır işgəncərlə qətlə yetirdilər. Ana bətnindəki uşağa, yatağından ayağa qalxa bilməyən xəstəyə, qocaya belə qıydılar. Yalnız bir səbəb vardi: onlar azərbaycanlı idilər.

Bu günlərdə Avropa Parlamentinin (AP) Azərbaycana qarşı yeni qərəzli və ziddiyətli qətnamə qəbul etməsi də bu təşkilatın demokratiyadan, ədalətdən uzaq olduğunu, reallığı görmək istəmədiyini bir daha göstərdi.

Müstəmləkə cinayətlərinə görə üzr istəməyən Fransa, bu azmiş kimi, işgalçi Hayastanı da dəstəkləyir

və digər ağır artilleriya qurğularından atəş tutdu. O zaman da dinc azərbaycanlılar şəhid oldular.

Münaqişə bitib. Azərbaycan Ordusunun gücü ilə geri qaytardığı əzəli ərazilərində tikinti-bərpa, quruculuq işləri ilə məşğuldur. Azərbaycan işgal illərində erməni vandallarının xarabazara çevirdikləri ərazilərini abad etməkdədir. Hayastan isə yenə öz terroçuluğundan, təcavüzkarlığından əl çəkmir. Və ən böyük ədalətsizlik, haqsızlıq budur ki, dünyada özünü sivil, demokrat ölkə kimi təqdim etməyə çalışan bəzi dövlətlər həqiqəti diloğturmək, günahkarın beynəlxalq qanunların tələb etdiyi şəkildə cəzalanmasını istəmir. Onlar bilərək dən Cənubi Qafqazda sülh təşəbbüslerinə, Hayastanla Azərbaycan arasında münasibətlərin normallaşdırılması prosesinə zərbə vuran siyaset həyata keçirirlər.

Bu günlərdə Avropa Parlamentinin (AP) Azərbaycana qarşı yeni qərəzli və ziddiyətli qətnamə qəbul etməsi də bu təşkilatın demokratiyadan, ədalətdən uzaq olduğunu, reallığı görmək istəmədiyini bir daha göstərdi.

Olduqca ədalətsiz, qərəzli vəziyyət yaranıb. Fransa kimi özü tarix boyu başqa ölkələrin ərazisinə göz dikən, işgalçılıq, talançılıq edən, həmin yerlərdə yaşayan xalqları əsarətdə saxlayan dövlətlər bu məsələdə canfəşanlıq göstərir. Öz siyasi fəaliyyətlərində sülhdən uzaq olduqları halda sülhsevər kimli çıxış edirlər. Həqiqətdə sülhün, əmin-amanlığın bərqərar olması naminə çalışan Azərbaycanı deyil, özləri kimi işgalçi, irticaçı olan Ha-

yastanın tərəfində dayanır, onun mövqeyini müdafiə etmək adı ilə münaqişəni qızışdırırlar. Azərbaycan Qarabağda yaşayış erməniləri öz vətəndaşları hesab edir. Bunu dövlət başçısı İlham Əliyev çıxışlarında döñə-döñə vurğulayıb. Prezident İlham Əliyev fevralın 18-də Münhen Təhlükəsizlik Konfransi çərçivəsində keçirilən "Dağları aşmaq? Cənubi Qafqazda təhlükəsizliyin qurulması" mövzusunda plenar iclasda çıxi-

şında bildirib: "Qarabağ erməniləri Azərbaycan vətəndaşlarıdır, onlar azlıq təşkil edirlər. Azərbaycan əxəmlətli ölkədir. Azərbaycanda ki bütün azlıqlar bərabər hüquq və imtiyazlara, o cümlədən mədəni, linqvistik və digər hüquqlara malikdirlər, onların təhlükəsizliyi də təmin edilib".

Azərbaycan tarixi boyu başqa xalqların torpağına göz dikməyib. Bu qədim məməkət həm də tolerantlığı ilə nümunədir. Bu ölkədə

lə ki, Bastia inzibati məhkəməsi yerli parlamentdə müzakirələrin Korsika və fransız dilləri olduğunu bildirən prosedur qaydalarının müddəalarını ləğv etdi. Məhkəmə hesab etdi ki, bu müddəə Fransa Konstitusiyasının 2-ci maddəsinə ziddir.

Qərar, haqlı olaraq, Korsikada böyük narazılıqla qarşılanıb. Korsikalılar doğma dillərinin yaşaması və inkişafi üçün fransız dilə ilə yanaşı, onların dilinə də rəsmi status verilməsini tələb edirlər. Korsikalıların ən böyük arzusu isə yüz illərdir ki, davam edən Fransa işğalından xilas olmaq, dövlətlərinin müstəqilliyyino yenidən nail olmaqdır.

Fransa, həmçinin Afrika ölkələrində etdiyi soyqırımlara görə beynəlxalq bilik qarşında cavab vermelidir. Martin 2-də Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Qoşulmama Hərəkatının COVID-19-a qarşı mübarizə üzrə Təmas Qrupunun Bakıda keçirilən Zirvə görüşündə çıxışında diqqətə çatdırıb ki, Fransanın Avropadan kənardə idarə etdiyi ərazilər fransız müstəmləkə imperiyasının iyrənc qalıqlarıdır: "Biz, həmçinin Fransanı Afrika, Cənub-Şərqi Asiya və digər ərazilərdə Qoşulmama Hərəkatının üzvü olan ölkələrə qarşı müstəmləkə keçməsinə, qanlı müstəmləkə cinayətlərinə, eləcə də soyqırımı aktlarına görə üzr istəməyə və məsuliyyətini etiraf etməyə çağırırıq".

**Zöhrə FƏRƏCOVA,
"Azərbaycan"**